

Merre tartanak a többiek?

A Délmagyarország nevelési ankétjának tapasztalataiból

Az első két cikkünkben nagyjából már végeztünk az általános iskolások 60-70 százalékaival, konstatacióval, hogy közülük ennyien szeretnék középiskolába jutni, de ehhez a szegedi középiskolai hálózat bővítése szükséges. Velük, felvétel esetén, a társadalomnak 4-5 évig nem lesz különösebb gondja, hiszen jó körülmények között tanulhatnak. Ellenben így is visszamarad még Szegeden legalább 700-800 gyerek, akiknek további sorsa elárnyításában nagy szerep vár a társadalomra. Közülük sokan szakmát választanak — hajlandóságuk, illetve a le-

hetőségek szerint. Közismert, hogy több szakmába — elsősorban műszaki szakmába — csak érettségivel vesznek fel ipari tanulókat, s ilyenformán a végző általános iskolások nem minden esetben eredeti ambíciójuk szerint haladnak tovább. Mintegy ötödészetan ipari és kereskedelmi szakmára pályáznak, azonban meglehetősen válogatósak.

Egy sereg iparágban nincs megfelelő utánpótlás, mégis visolyognak a gyerekek attól, hogy kómvésnek, kályhásnak, kövezőnek, ácsnak, cserepezőnek vagy kovács-

nak szerződjenek. Öreg és perspektívtalan szakmának tartják ezeket a modern gépek és a szputnyikok korszakában. Megértéssel kell fogadni a műszaki érdeklődést, hiszen ez a kor sajátossága. Emellett azt is figyelembe kell venni, hogy amíg mesterségesen fokoztuk ilyen irányú ambíciójukat, az úgynevezett köznapi szakmákat magunk sem méltattuk eléggé figyelemre társaságunkban. Nincs is megfelelő fogalmuk a hagyományos mesterségek fontosságáról és szépségeiről, s ilyenformán azt sem tudják, hogy mit tartogató számukra az a jövő, amelyben, mondjuk, építő szakmunkássá válnának. Ezért most régi és többrendbeli mulasztást kíván pótolni a városi tanács munkügyi osztálya, amely bizonyos napokon tanácsadást tart szülőknek és gyerekeknek az elhelyezkedési gondokban.

Az ország jövője feltehetően megköveteli, hogy ezentúl legyen szobafestőnk, s minden fajta szakmánknak legyenek megfelelően képzett munkásai. De az ifjúság érdeke is egyeznek ezzel, hiszen ha jól megmondjuk — csupán praktikus szempontból is — hogyan járnak jobban: ha fiatal éveiket tanulással nélkül elszalasztják, vagy ha ezt az időt megbecsült és szükséges szakmák kitanulására fordítják?

Eddig sem a reális eszokok, sem a gyakorlati tapasztalatok nem segítettek sokat a fiatalok merevségének és egyes szakmáktól való idegenkedésének feloldásában, s ez megnehezíti a dolgot, mert a szegedi üzemek sem tudják alkalmazni fél műszakra annyit fiatal, amennyi ilyen formán nem tud elhelyezkedni. Jelentkezik annak a veszélye, hogy pár százán munka nélkül maradnak, kimondottan a szülők terhére, és elfoglaltság híján az utcát szaporítják. A szülők is töpreghetnek ezen a pedagógiai „feladvánnyon” — jobb megoldásokat keresve.

Minden lehetőség optimális igénybevételét remélve sem állíthatjuk azonban, hogy teljesen elkerülhető ez a veszély. Valamelyest mégis csökkenteni tudjuk, ha reálisan gondolkodunk és cselekszünk. És sokat segít majd az az elhatározás is, hogy a nevelők mindaddig az iskolához tartozónak tekintik végző tanulóikat, amíg el nem helyezkednek.

„A mi dalunk győzelmi dal”

Győzelmi volt már ötven esztendővel ezelőtt is, amikor a Szegedi Általános Munkás Dalegyletben erős és szikladt férfiaktól kerekedett először harsant fel a munkásinduló sok-sok tüzese és osztályharcos dallama. Az egykori győztes szerveződétek kórusba, hogy csillapítsák kultúrzsomjukat és hangorkánál hirdessék igazságukat. Szövömunkások, lakatosok, ácsok álltak a sorba, és dacolva a hatóságokkal, a rosszindulatú kritikákkal és az anyagi elcsésséggel, a dal nyelvén hordták szíjjel az országban a gyűjtő eszméket.

A legelső már elmentek közülük — kiétek a munkában, elestek a harcban, vagy betegség szőlította el őket. Két alapító tag el már csupán közülük: Hegyesi Mihály, a Fáklya Muzi gőpésze és a 88 esztendő Tóth János bácsi, aki több tucatnyi munkásév után nyugdíjat élvez. Akik itt a próbatereben most körülülnek a zongorát, fiatalabbak — vagy legalább is nem olyan korán kezdtek. Bajó László, Fehér András, Hoffman Ferenc, Kakusi István és Szilágyi Mihály (majdnem mindannyian túl a hatvanon) »mindössze« negyven-

esztendeje léptek a daley-lebbe. Egy évtizeddel később kezdte Waltner Mihályné és Heisz József a feleségével. Azután jött Pászti Ferenc, majd a felesége, s most tizenhat éves lányukkal együtt hárman sietnek ide a megszokott esteiken. S közbe-közbe fiatalabbak — asszonyok, férfiak, akik közül többen itt nőttek fel a kórusban. Negyvenöt szék kell nekik ahhoz, hogy kényelmesen, nagy karéjban körülüljék a zongorát. S itt is vannak mind... a Vörös Csepel ritmus zuhog, ömlik a városra a nyitott ablakon, mintha a szívek-ből tódulna. Azután Bach hajlékony melódiája zsong fel, majd Mendelssohn és Bárdos egy-egy kórusműve. Ez már a vasárnap műsor...

A karnagy leinti a kórust — kezdődik előről, és újból és újból, de semmi türelmetlenség, ha kell, százszor is visszanyarodnak S Garamszegi József nem rest a szólamokat összcsejszolni, türelmes munkával hajlékonyságra és pontosságra nevelni az idős dalosokat. Ismeri őket — tudja, hogy ezek az emberek a mozgalomban nevelkedtek, és sikerült megtar-

taniok és továbbadniok az énekkar régi jó szellemét a szívósságot, az erős akarást és az őszinteséget. Ez volt köztük a kovász az elmúlt évtizedekben is, amikor maguk fizették a karnagyot, s ha vidékre utaztak, sokszor zálogba került családoktól egy-egy bohmí az útiköltség miatt.

Es ismét elkezdik együtt. A forradalom pattog a nyelvükön. Olyan átéléssel, olyan szenvedélyes együtt-érzéssel tudják énekelni a munkásság dalait, mint az eszme olyan katonái, akik ezt az utat valóban meg is harcolták. Nem túlság ez — egyetlen szegedi kórus sem tudja olyan közelre hozni a mai ember szívéhez ezeket a dalokat, mint ők, akik a munkásmozgalomban is veteránok, akik nemcsak művészeti fórumra, hanem komoly nevelőiskolává emelték kórusmozgalmukat. Úgy tűnik, mintha a karnagynak csak egy emberrel volna dolga — annyira egyik negyvenöt. Sose fáradnak el és nagyon szeretnek egymást. Egy születésnap mindenki öröme, s a munkában egyformán jókedvű mindenki.

Kis kiesés után az utóbbi két évben szokott így összeismét a zömében munkásokból szerveződött kórus, s azóta — éppen a kölcsönös megértés és együttes akarás révén — egyre művészebb feladatok megoldására képes.

Este nyolc óra van már, de még mindig zúg a közös dal, hogy a félszázados jubileumon még tisztábban és még erőteljesebben csengjen fel a nagy színházteremben: „A mi dalunk győzelmi dal...”

Tartsuk be a rendet a Tiszán is!

A rendőrkapitányság révkirendeltsége eljárást indít a „vízi és parti” szabálysértők ellen

A háromszögű fehér zászlócska a kékszínű rombuszszal naponta többször felröppen a kis árbóca, s a rendőrkapitányság révkirendeltségének moterosónakja mindannyiszor neki-lendül ilyenkor a Tiszának. Megkezdődött ismét a víziélet és strandszezón s így nagy szükség van a motoros sűrű cirkálására. Ezer veszélyt hord magában a sárgás-piszkos víz, a Tisza. Rögton itt van például a túlsó oldalán a Bertalan-emlékműtől a strand-ig terjedő úgynevezett szabad fürdő. Nincs kijelölve még ezen a részen az úgynevezett alsó és felső határ, jelezvén, hogy kinek-kinek meddig, milyen távolságra szabad bemerészkednie a vízbe. Mentőcsónak sincs kirendelve erre a vízterületre, bár az I. kerületi tanács korábban jegyzőkönyvben kötelezte magát a sürgős teendők biztosítására. A késedelem bajt okozhat itt, ahol egyébként a medervízszonyok kiválóak fürdőzésre.

Az alsóvárosiak figyelmébe!

A fürdözést szigorúan megtiltó táblákat követel a volt vasúti híd alatti tiszai partszakasz. Előtte néhány méterre ömlik ugyan- is a Tiszába a város szennyvize, amely több száz méter hosszan szennyez, fertőzi a Tisza vizét. Mégis minden esztendőben fürödnek itt a megmondhatatlan emberek, akik aztán különféle fertőzésekkel, bőrbetegségekkel és kelésekkel rohannak orvoshoz. Főleg alsóvárosiak lakók fürödnek itt, akik egyébként nagyon jól ismerik, hogy szennyezett a víz: pedig tanulhattak volna már pórljárnt embertársaik példájából. A jövőben szigorú eljárást indítanak az itt meglepett fürdőzők ellen, ezt megelőzően azonban tábla figyelmeztessen a fürdőzés veszélyére a Tiszának ezen a partszakaszán.

A „Sárga” fürdőzőinek védelmében

A téli kikötő torkolatánál tanyázó halászok arról panaszkodnak, hogy a parton levő, félig a Tiszába hajló hatalmas nyárfaokról ugrádoznak — főleg fiatalok — fürdőzők a vízbe, amely ezen a részen tele van nem látható fatuskókkal, gyökerekkel. Halálos balesetet idézhet elő a sekélyvízű parti rész lefélése beleragad, aki a vízbe, amely ezen a részen tele van nem látható fatuskókkal, gyökerekkel. Halálos balesetet idézhet elő a sekélyvízű parti rész lefélése beleragad, aki a vízbe, amely ezen a részen tele van nem látható fatuskókkal, gyökerekkel.

— vagy Tápén nem érzik, hogy beköszöntött a nyár, s a Tisza áldozatokat szedhet az előbbi »feledékenységgé« miatt?

Meddig lehet „lecsorogni”?

Bár még alig indult meg a víziélet a Tiszán, máris sok a szabálysértő, főleg a kajakosok és csónakosok sorából. Nem egy esetben szabálytalan közlekedésen érnek tetten egyeseket; vízijártassági vizsga nélkül merészkednek egyesek csónakot vagy kajakot vezetni, mások pedig elfelejtették még a nyilvántartási számot ráfesteni a »bárkájukra«. A helybeni bírságolás természetesen nem maradt el ilyen esetekben, de súlyosabb következményekkel jár, akik határrendészeti szabálysértést követnek el. Mindenféle egyéni vízijárművel — és horgászni is! — csak az utász-laktanyai tiszai szakaszig lehet közlekedni, az úgynevezett büdös árokig, a Boszorkányviziget innenső feléig. Akik ezen túlmennek, határrendészeti szabálysértést követnek el, amely minden esetben következményekkel jár.

S ha már szóltunk az időszaki vízjárókról, szóljunk arról is, hogy nagyon elszaporodtak mostanában a Tiszán ügyeskedő orvhorgászok. Eddig hét esetben indult eljárás orvhorgászok ellen. A víziéletnek tehát minden megnyilvánulása a rendőrség révkirendeltsége hatáskörébe tartozik, hogy figyelemmel kísérjék a tiszai rendet, amelynek betartását komoly rendelkezések írják elő saját érde- künkben.

Börtönbe dugták a disszident

A bécsi járásbíróság szombaton sorozatos okmányhamisítás miatt háromhavi börtönre ítélte Sömjen Péter 25 éves, volt budapesti lakos, disszidált magyar állampolgárt. Sömjen, aki 1955-56-ban mint újságírógyakornok Szegeden dolgozott, egy ellenforradalmár banda tagjaként Bécsben magyarországi értelességi bizonyítványokat hamisított és ezeket 1500-2000 schillingért árusította. A bizonyítványok vevői külföldi egyetemre vetették fel magukat és különböző osztrák és más alapoktól ösztöndíjat húztak. Sömjenék műhelyében magyarországi miniszteriumok, iskolák hamisított őr-lapjait és körblyegzőit találták meg. Sömjen egyébként egy ideig az amerikai Rockefeller-alap-tól havi 1200 schilling ösztöndíjat kapott.

ADÁS VETEL

12 db 400x13x15 cm épületgerenda eladó. Erd. Tolbuhin sgt-1 Kötőgyár mögött. Moldvai.
Eladó gázrésző, háloszobabútor, stélá- zsi, Deák Ferenc u. 4., házfelügyelőnl.
390 literes prima hordó eladó. Kőlcsey utca 11., házfelügyelőnl. x5344
Szilléri sgt. 1. szám alatt ebédőbútor és varrógép eladó. 5331
Petrofor és egygű létrák eladó. Tárogató u. 14. Ujsze- ged. 5327
Eladó modern díó- polttűros hálószoba. Petőfi Sándor sgt. 38.
Egy 14 m gumitömlő locsolásra és egy drótháló-ajtó eladó. Sándor utca 26.
Börkabátját most festesse Csordás bór- ruhakészítőnél. — Szent Miklós u. 7. Felsőváros. x
Használt gerendák eladó. Sándor u. 51. x5332
Íróasztal, írárszek- rényt jobb kivitel- ten megbízásból ke- resek. Attila u. 16. II. jobbra. 5247
Egy szekrény eladó. Nyíl u. 49. 5353
Tolnai Lexikon, 18 kötet, eladó. Üstök- s u. 6. 5359

Apróhirdetések

Eladó Super Dollina fényképezőgép 2.8-as tessaral. József Attila sgt. 24. Bartók.
Két ruhaszekrény, ajéliszekrény, toa- lett-tükör, rövid, bécsi gyártmányú zongora eladó. Hajnó- cza u. 5. I. em. bal. 5356
250-es Csepel oldal- kocsiival, vagy kül- lön is, házhely a József Attila sugár- úton eladó. Bat- thány u. 6. I. em. 3. 5367
Gumicső, mástélcol- los, 10 méter, Stira” férfikerékpár, sport gyermekkocsi eladó. Csongrádi sgt. 25., műhelyben. 5374

LAKÁS INGATLAN

140 n-öt házhely — gyümölcsfákkal el- adó. Erd. Főforas 53. x5333
Mágnaház lakásce- rével olcsón, sürgő- sen, részletre is el- adó. Vajda u. 33. 5247
Kübekházán, Rózsa u. 439. számú ház eladó, kétszoba, — konyha, kamra, gaz- dasági épületekkel. Erd. ugyanott. 597

ADÁS VETEL

Eladó Super Dollina fényképezőgép 2.8-as tessaral. József Attila sgt. 24. Bartók.
Két ruhaszekrény, ajéliszekrény, toa- lett-tükör, rövid, bécsi gyártmányú zongora eladó. Hajnó- cza u. 5. I. em. bal. 5356
250-es Csepel oldal- kocsiival, vagy kül- lön is, házhely a József Attila sugár- úton eladó. Bat- thány u. 6. I. em. 3. 5367
Gumicső, mástélcol- los, 10 méter, Stira” férfikerékpár, sport gyermekkocsi eladó. Csongrádi sgt. 25., műhelyben. 5374

ADÁS VETEL

Eladó Super Dollina fényképezőgép 2.8-as tessaral. József Attila sgt. 24. Bartók.
Két ruhaszekrény, ajéliszekrény, toa- lett-tükör, rövid, bécsi gyártmányú zongora eladó. Hajnó- cza u. 5. I. em. bal. 5356
250-es Csepel oldal- kocsiival, vagy kül- lön is, házhely a József Attila sugár- úton eladó. Bat- thány u. 6. I. em. 3. 5367
Gumicső, mástélcol- los, 10 méter, Stira” férfikerékpár, sport gyermekkocsi eladó. Csongrádi sgt. 25., műhelyben. 5374

ADÁS VETEL

Eladó Super Dollina fényképezőgép 2.8-as tessaral. József Attila sgt. 24. Bartók.
Két ruhaszekrény, ajéliszekrény, toa- lett-tükör, rövid, bécsi gyártmányú zongora eladó. Hajnó- cza u. 5. I. em. bal. 5356
250-es Csepel oldal- kocsiival, vagy kül- lön is, házhely a József Attila sugár- úton eladó. Bat- thány u. 6. I. em. 3. 5367
Gumicső, mástélcol- los, 10 méter, Stira” férfikerékpár, sport gyermekkocsi eladó. Csongrádi sgt. 25., műhelyben. 5374

Háztartási zsiradékjárt
színezapannra beceréll naponta 7-3-ig, szombat szűnnap. Szappanfőző Szövetkezet, Szeged, Szabadsajtó utca 72. (alsóvárosi temető mellett). Ugyanott al- lóg sürolásra és perme- tezésre állandóan kapható.

Üzemek; intézmények dol- gozók részére SZOT ak- ción
tűzelőutalványt
a Tűzép-nél vegyék át Szeged, Kárász u. 2. szám alatt.

MÉG KAPHATÓ A NŐK LAPJA
Nyári Divatmagazinja
Nyári ruhák, strand- és fürdőruhák, kiskosztümök, nyári gyermekruhák, fiúknak és lányoknak.
A legújabb modellek rész- letes szabásminta mellék- lettel.
Árusítják: a postahivatalok, hírlapárusok és postás kéz- besítők.

EGYEB

Motorkerékpár, ke- rékpárk javítása azonnal, tűzomló- zások, generáló- sok 4 nap alatt. — Londoni krt. 10. Szegedi Kenderö- nógyárnál. x5091
Értesítés: Műhelye- met áthelyeztem Ká- rolyi utca 4. szám alá. Rosner József rádió-villany- és gáz- szerelő kisiparos.
Igazolványképeket, sürgős esetben 1 órán belül is készít a Fényképező Szö- vetkezet, Lenin krt. 42. szám alatti rész- lege. x
Elvesztettem öv- y. Hasznos Istvánné névre szóló személy- azonosságimát és iratimat. Megtaláló a pénzt megtarthat- ja, iratokat küldje vissza a benne lévő címre. 5341
Rekamé, fotel, ágy- betét, szőlen, matrac kicserélését, javítását vállalom. Sajka u. 12. Dudás kárptos, fiút tanulónak fel- veszek.
Asztalosműhely szer- számmal berbe- adó. Erd. Bárka u. 12. 5375
Élelmiszerét élelmí- szerdarálóval darál- tassa. Tisza, töké- letes, megbízható. — Mérésnál szűritést is vállalom. Vadász u. 3. 5358